

De gebruikelijke opzet van het bestuursverslag is een analyse van de hoofdlijnen in de universitaire bestuursagenda, een overzicht van de structuur in die agenda van gisteren naar morgen, en aldus een poging tot helderheid over de situatie en problemen van de universiteit. In die opzet zou over 1982-1983 TVC, taakverdeling en concentratie, voorop moeten staan. Voor de Vrije Universiteit leidt TVC, naar te verwachten is, onder andere tot het verlies van de studierichtingen sociale geografie, sociologie en andragologie. Niet minder ernstig en triest is dat de bezuinigingen tot ontslagen zullen leiden in verschillende faculteiten, met name ook in Geneeskunde en Tandheelkunde. We zullen ons inspannen om het aantal gedwongen ontslagen zo veel mogelijk te beperken en om pijnlijke beslissingen zo zorgvuldig mogelijk te nemen.

Het college van bestuur heeft echter ditmaal niet de terugblik als uitgangspunt voor het verslag gekozen, maar de blik vooruit. Een zoveelste overzicht van TVC, tweefasenstructuur, BUWP, voorwaardelijke financiering, WWO 1981 enzovoort bevat dit verslag dan ook niet; geen van de genoemde onderwerpen is in het afgelopen academisch jaar trouwens tot afronding gekomen. In plaats daarvan gaat het om de vraag waar we in alle veranderingen en problemen naar toe gaan. Die vraag is niet zonder speculaties en zonder risico's van controversen te beantwoorden. Dat zij zo. De antwoorden zijn overigens spectaculair noch pretentius. Veel ervan is verre van nieuw, en alles wordt voor beter gegeven.

Onderzoek

In de drift van verandering is het onderzoek plechtanker van de universiteit. Haar identiteit, continuïteit, en onverstoorbaarheid ligt in de wetenschapsbeoefening, ingebed in de internationale wetenschapsbeoefening, die zich hoofdzakelijk volgens interne mechanismen ontwikkelt. In de ontwikkeling van de wetenschap is interactie met de samenleving werkzaam, maar de mogelijkheden tot zinvolle externe sturing van de wetenschapsbeoefening en dus van de universiteit zijn beperkt. De grond voor eigen meesterschap van en in de universiteit ligt dan ook in haar onderzoektaken.

We zullen echter een definitieve beperking van vrijheidsgraden voor individuele onderzoekers moeten aanvaarden, zoals blijkt in de voorwaardelijke financiering; het eigen meesterschap wordt in collegiaal verband uitgeoefend (vervolg op de vakgroep in de WUB); er is de dwang tot programmering voor meer jaren, en tot geregeld publiceren; jurering van buiten - maar door collega's - moet worden aanvaard. Voor sommige wetenschappen is dat wel wennen.

Deze principes van de voorwaardelijke financiering en de daarmee verbonden grondlijnen voor bescherming en financiering van onderzoek moeten als blijvend worden beschouwd. Maar de uitvoering zucht nog onder vele kinderziekten, die grote zorg vragen. Er is vooral het risico dat flexibiliteit en innovatiemogelijkheden onnodig beperkt worden.